

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
Seznam zkratk	11

Část první

PRÁVO A ORGÁNY PRÁVNÍ OCHRANY

1. PRÁVO 14

Jak je ochrana práv zajišťována?	14
Lze bránit svá práva svépomocí?	16
Kdo chrání práva?	16
Jakým způsobem je uplatňována ochrana práv?	16

2. ORGÁNY PRÁVNÍ OCHRANY V ČSFR 17

I. SOUDY 18

Co je soud a jaké jsou jeho úkoly?	18
Jaké máme soudy v ČSFR?	18
Nejvyšší soud ČSFR	18
Vojenské soudy	19
Nejvyšší soud ČR	19
Krajské soudy	19
Okresní soudy	19
Kolikrát je možno jednu věc u soudů projednat?	20
Právní předpisy	20

II. STÁTNÍ NOTÁŘSTVÍ 20

Co je státní notářství?	20
Činnost státního notářství	20
Právní předpisy	21

III. PROKURATURA 21

Co je prokuratura a jaké jsou její úkoly?	21
S jakými podněty je možno se obracet na prokuraturu?	22
Účast prokurátora v civilním řízení před soudy	23
Právní předpisy	23

IV. ADVOKACIE A KOMERČNÍ PRÁVNÍCI 24

Co je advokacie?	24
Advokát jako zástupce klienta	24
Práva a povinnosti advokátů	24
Může nebo musí být občan zastoupen advokátem?	24
Kdy může zastupovat komerční právník?	25
Právní předpisy	25

3. POSTAVENÍ ÚČASTNÍKŮ PŘED SOUDY 26

I. FYZICKÁ A PRÁVNICKÁ OSOBA PŘED SOUDEM 26

Jaké je postavení účastníka před soudem?	26
Kdo je fyzická a právnická osoba?	26
Kdy je fyzická osoba způsobilá být účastníkem?	27

Vzor petitu na omezení způsobilosti k právním úkonům	28
Kdy je právnická osoba způsobilá být účastníkem?	28
Jaká práva a povinnosti má účastník?	29
Kdo může zastupovat fyzickou osobu v řízení před soudem?	29
Kdo může zastupovat právnickou osobu v řízení před soudem?	29
Práva a povinnosti zmocněnců	30
Kolik stojí zastoupení advokátem (komerčním právníkem)?	31
Jak se uděluje plná moc?	31
Vzory plné moci	32
Jak se prokazuje plná moc?	32
Právní pomoc členům odborových svazů	32
II. OBČAN JAKO SVĚDEK	33
Kdo může být svědkem?	33
Kdy nemusí občan svědčit?	33
Jaká jsou práva a povinnosti svědka?	33
Právní předpisy	34

Část druhá

ÚČASTNÍCI A JEJICH ÚKONY PŘED SOUDY

1. ÚKONY OBECNĚ 36

Co je procesní úkon účastníka?	36
Jak provádí účastník své úkony?	36
Kde provádí účastník své úkony?	37
Jak se chovat u soudu?	37
Jaké procesní lhůty musí účastník dodržovat?	38
Jak se počítají procesní lhůty?	38
Lhůty pro zachování nároků (promlčení a prekluze)	38
Co je promlčení?	39
Co je zánik práva?	40

2. ÚKONY PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ 41

Které úkony vyvolávají činnost soudu, aniž je nutno podávat návrh na zahájení řízení (žalobu)?	41
Uzavřít smír nebo se soudit?	41
Vzor návrhu na uzavření a schválení smíru	42
Jak rychle zabezpečit práva ještě před skončením (popřípadě i před zahájením) řízení?	43
Jak včas zabezpečit provedení důkazů pro budoucí řízení?	43

3. ÚKONY PŘI ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ 44

Ve kterých věcech je možno podat návrh na soudní ochranu práv?	44
Co je návrh na zahájení řízení neboli žaloba?	45
Kdy je řízení u soudu zahájeno?	46
Jak se podává návrh na zahájení řízení (žaloba)?	46
Který soud je věcně příslušný?	46
Který soud je místně příslušný?	47
Zvláštní místní příslušnost soudu ve věcech nezletilců	48
Vzor návrhu na přenesení soudní příslušnosti	49
Musí se platit za soudní řízení?	49
Kdy může dojít k osvobození od placení soudních poplatků?	49

Jaká je výše soudních poplatků?	50
Jaké náležitosti musí obsahovat návrh na zahájení řízení (žaloba)?	50
Co je žalobní žádost neboli petit?	55
Co musí být uvedeno v petitu?	55
V jaké lhůtě žádat plnění povinnosti požadované v petitu?	56
Je nutno žádat v petitu o náhradu nákladů řízení?	56
Jak formulovat znění nároků v petitu?	57
Je možno žádat v petitu o rozhodnutí více věcí najednou?	57
Co je eventuální petit?	58
Co je alternativní petit?	58
Co je alternativní zmocnění?	59
Petit návrhu soudního smíru	59
Jak se odstraňují nedostatky návrhu na zahájení řízení (žaloby)?	59
Schéma písemného vyhotovení návrhu na zahájení řízení (žaloby)?	60
Vzor žaloby	62
Právní předpisy	65

Část třetí

ŽALOBY OBČANSKOPRÁVNÍ

1. NÁROKY NA OCHRANU OSOBNOSTI 68

Žaloba na ochranu osobnosti 68

2. NÁROKY PENĚŽITÉ 70

Závazek a smlouva 70

Žaloba na zaplacení peněžité částky 71

Petit návrhu na zahájení řízení na určení doby splnění 71

Prohlášení o uznání práva dlužníkem 72

Návrh na vydání platebního rozkazu 73

Návrh na vydání směnečného platebního rozkazu 75

Žaloba na zaplacení peněžité částky dlužníkem i jeho ručitelem 75

Žaloba na zaplacení peněžité částky proti více spoludlužníkům ze společného závazku 76

Žaloba na plnění ve prospěch třetí osoby 77

3. NÁROKY Z VLASTNICKÉHO PRÁVA 79

Žaloba na určení vlastnictví vydržením 79

Žaloba na přikázání stavby do vlastnictví vlastníka pozemku 80

Žaloba na vydání věci 81

Žaloba na ochranu oprávněné držby 84

Žaloba na ochranu proti neoprávněnému zásahu do vlastnického práva 85

Příklad označení nemovitosti 87

Žaloba na stanovení povinnosti oplotit pozemek 88

Žaloby na zřízení a zrušení věcného břemene 89

Žaloba na určení vlastnického práva 93

Žaloby na neplatnost právních úkonů 94

Žaloba na určení neúčinnosti právních úkonů 98

4. NÁROKY SPOLUVLASTNICKÉ 101

Žaloba na úpravu práv a povinností podílových spoluvlastníků 101

Žaloba na uplatnění nároku ze spoluvlastnického předkupního práva	103
Žaloba na reálné rozdělení společné věci	104
Žaloba na rozdělení společné věci příkázáním jednomu z podílových spoluvlastníků	105
Žaloba na rozdělení společné věci prodejem	106
Žaloba na zrušení bezpodílového spoluvlastnictví manželů	107
Žaloba na vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů	110

5. NÁROKY Z NÁJMU BYTŮ 117

Žaloba na splnění povinností pronajímatele spojených s nájmem bytu	118
Žaloba na zrušení práva společného nájmu bytu	120
Žaloba na zrušení práva společného nájmu bytu manžely	121
Žaloba na vyklizení družstevního bytu jedním z rozvedených manželů	123
Žaloba na určení povinnosti k vyklizení bytu bez dříve stanovené vázanosti na zajištění bytové náhrady	125
Žaloba na přivolení soudu k výpovědi z nájmu bytu	126
Žaloba na určení práva k nájmu bytu	128
Žaloba na splnění dohody o výměně bytu	129
Žaloba na vyklizení podnájmu části bytu	130
Žaloba na vyklizení nájmu nebytových prostor	131

6. NÁROKY ZE ZÁVAZKŮ 133

Žaloba na uplatnění nároku na smluvního předkupního práva	133
Žaloba na uplatnění práva z odpovědnosti za vady věci z kupní smlouvy	135
Žaloba na uplatnění práva z odpovědnosti za vady prodaného zboží v obchodě	136
Žaloba na uplatnění práva z odpovědnosti za přepravu zavazadel	140

7. NÁROKY NA NÁHRADU ŠKODY Z ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU A ZA BEZDŮVODNÉ OBOHACENÍ 142

Žaloba na náhradu škody z titulu obecné odpovědnosti	143
Žaloba na náhradu škody způsobené trestnou činností pachatele	144
Žaloba na náhradu škody proti více odpovědným škůdcům	145
Žaloba na náhradu škody na zdraví	146
Žaloba na náhradu škody způsobené provozem dopravních prostředků	149
Žaloba na náhradu škody způsobené na odložených věcech	151
Žaloba na vydání plnění z bezdůvodného obohacení získaného z neplatné (zrušené) kupní smlouvy	152

8. NÁROKY Z DĚDICTVÍ 156

Žaloba pozůstalého manžela na určení věcí náležejících do dědictví z bezpodílového spoluvlastnictví	156
Žaloba na vydání dědictví	156
Žaloba na určení neplatnosti závěti	157
Žaloba na určení neplatnosti listiny o vydědění	158
Žaloba na uplatnění pohledávky proti dědicům dlužníka	160
Právní předpisy	162